

český jazyk a literatura
přípravný kurz č.5 šk. rok 2020/21

„přijímací test nanečisto“

1. Rozhodněte o každé z následujících vět, zda obsahuje pravopisnou chybu (A), nebo ne (N): max. 2body

A)Hlavním městem Velké británie je Londýn.	A	N
B)Závody v Novém městě na Moravě sledovaly tisíce diváků.	A	N
C)Závody v opakovaném výstupu na Lysou horu vyhrál Polák.	A	N
D)Na náměstí Míru se nacházela kavárna proslulá svými dezerty.	A	N

Z cirkusu Alberto utekl_ dvě zebry. Pruhovaní uprchlíci způsob_1_ v ulicích města doslova pozdv_žení.

2. Na vynechaná místa () ve výchozím textu je třeba doplnit i/y tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou i/y uvedena v odpovídajícím pořadí? 1bod

- A) y-i-i-i
- B)i-i-i-y
- C)y-y-y-i
- D)i-y-y-y

3. Které z následujících tvrzení je pravdivé? 1bod

- A)Slovo obilí je antonymem ke slovu zrní.
- B)Slovo ječmen je souřadné ke slovu žito.
- C)Slovo oves je významově nadřazené slovu obilí.
- D)Slovo pšenice je významově podřazené slovu mouka.

4. Která z následujících možností obsahuje slovo citově zabarvené? 1bod

- A)že jen žvaním
- B)očistím svědomí
- C)mluvím k hluchým
- D)nevidím velký rozdíl

5. Při bolestech zad si vezměte tabletu. 2body

Upravte větu jednoduchou na souvětí tak, aby význam věty zůstal nezměněn:

6. Přiřaďte k vedlejším větám zvýrazněným v jednotlivých souvětích (6.1-6.3) příslušný druh (A-E):

(Každou možnost z nabídky A-E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.) max. 3 body

6.1 Petr byl, **jako by ho vyměnili**.

6.1. Nevěděl, **jak se s tím má vypořádat**.

6.3. Pozoroval dívku, **jak tančí na chodníku**.

- A) vedlejší věta podmětná
- B) vedlejší věta doplňková
- C) vedlejší věta předmětná
- D) vedlejší věta přísudková
- E) vedlejší věta přívlastková

7. Ve které z následujících částí větných celků se vyskytují právě dvě příslovce? 1 bod

- A) proto jachta jede ztěžka na konci té flotily
- B) polechtaly, pohladily, a pak někam zmizely
- C) potopí se bezejmenné, nezbude z nich vůbec nic
- D) snědl všechnu moudrost dneška, a tak je mírně otlý

Stěna z větví a kůží, která už v paleolitu uzavírala vchod některých jeskyní, se samozřejmě nedochovala nikde, ale archeologové mohou vyčíst zprávu o její existenci z docela skrovných stop, jež **nalézají**.

8. Urči mluvnické kategorie slovesa nalézají. (osoba, číslo, způsob, čas, rod, vid) 3 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9 a 10: V době, kdy u nás literaturu i vědu ovládala latina, se mistr Jan Hus pustil do spisování v mateřštině. Že by ho k tomu svedl příklad Tomáše ze Štítného? Těžko říct. Štítný měl na něho určitě velký vliv, ale Hus sám znal rodnou řeč v mluvené i psané podobě dokonale, čímž se lišil od svých současníků. Je ale pravda, že si některé svoje texty nejprve načrtl v latině a pak je překládal do češtiny. Jako většina vzdělanců jeho doby byl totiž i on zaklet do latiny. Časem mu však krása některých českých slovních spojení ***** , a tak čeština nad latinou zvítězila. Velice stál o to, aby Češi strážili svůj národní poklad – český jazyk, každému proto kladl na srdce, aby jeho mluva neskřípala groteskními germanismy. Ty byly totiž tenkrát v kurzu, což můžeme považovat za módní záležitost a současně za projev nekulturnosti. Hus dokonce napsal: „Mrskání by byli hodni Pražané a jiní Čechové, když mluví zpola česky a zpola německy.“ Na šíření češtiny se Jan Hus aktivně podílel. Kromě toho, že hodně českých slov sám vymyslel, nahrazoval ve svých textech a kázáních některá archaická slova novějšími a podle něj příhodnějšími výrazy, např. starší slovo Hospodin nahradil slovem Pán, místo podstatného jména vrah používal nepřítel. (Slovo vrah totiž ve starší češtině, ještě než se Hus narodil, označovalo nepřítele obecně, mělo tedy trochu jiný význam než dnes.)

9. Která z následujících možností patří na vynechané místo (***) ve výchozím textu?**

1 bod

- A) úplně opojila
- B) doslova učarovala
- C) vysloveně ohromila
- D) neskutečně omámila

10. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

10.1 Stejně jako většina vzdělanců jeho doby překládal i Hus svá česky psaná díla do latiny.

A N

10.2 Tomáš ze Štítného byl Husovým vzorem, kvůli němu se Jan Hus naučil výborně mluvit česky.

A N

10.3 Srovnáme-li předhusovskou češtinu a češtinu dnešní, dojdeme k závěru, že se význam slova vrah posunul.

A N

10.4 Nevzdělaní lidé často komolili německá slova, proto na ně Jan Hus apeloval, aby respektovali gramatická pravidla němčiny.

A N

11. Přiřaďte k jednotlivým definicím (11.1-11.3) literární žánr (A-E), který dané možnosti odpovídá:

max. 3 body

(Každou možnost z nabídky A-E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

11.1. epický útvar, který se vztahuje k určitému místu, popř. události

11.2. epický útvar, v němž vystupují zvířata a který končí mravním ponaučením

11.3. epický útvar, v němž vystupují nadpřirozené bytosti a podstatou jeho děje je boj dobra a zla

- A) bajka
- B) román
- C) balada
- D) pověst
- E) pohádka